

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2827/2021
09.11.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Иване Рађеновић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Вера Ђоровић, адвокат из ..., против туженог ЈКП „Шумадија“ из Крагујевца, чији је пуномоћник Милан Думић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против решења Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2699/19 од 17.10.2019. године, у седници одржаној 09.11.2022. године донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против решења Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2699/19 од 17.10.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П1 1373/18 од 18.03.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се утврди да је код туженог засновао радни однос на неодређено време 02.01.2015. године и да од тог датума стиче сва права из радног односа. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужени обавезе да изврши пријаву тужиоца на обавезно социјално и пензијско осигурање код надлежних фондова. Ставом трећим изреке, тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове парничног поступка од 165.750,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до исплате.

Решењем Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2699/19 од 17.10.2019. године, ставом првим изреке, укинута је првостепена пресуда и тужба је одбачена као неблагоприятна. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца да се тужени обавезе да му накнади трошкове жалбеног поступка.

Против правноснажног решења другостепеног суда, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом члана 408. у вези са чланом 420. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11... 18/20), па је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је код туженог отпочео са радом 02.01.2015. године без закљученог уговора о раду (јер му је по истеку последњег уговора о привременим и повременим пословима директор туженог рекао да настави да ради), да је без закљученог уговора о раду радио до 11.03.2015. године, када је Инспекција рада приликом контроле затекла тужиоца (а по његовој пријави) да ради без закљученог уговора о раду. Директор туженог је позвао тужиоца 13.03.2015. године и усмено му саопштио да више не долази на посао и он од тада више није долазио на посао. Решењем Инспекције рада од 13.03.2015. године наложено је туженом да са тужиоцем закључи уговор о раду на неодређено време у писаном облику даном ступања на рад. Тужилац је са туженим 01.09.2015. године закључио уговор о раду на неодређено време, са даном ступања на рад 07.09.2015. године. Тужбом поднетом у овој правној ствари 22.10.2015. године тужилац тражи да се утврди да је код туженог засновао радни однос на неодређено време 02.01.2015. године и да од тог датума стиче сва права из радног односа.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови закључили да је тужилац тужбу поднео по истеку законског рока за њено подношење, због чега је тужба одбачена као неблаговремена.

По оцени Врховног касационог суда неосновано се ревизијом истиче погрешна примена материјалног права.

Одредбом члана 195. став 1. Закона о раду („Сл. гласник РС“, број 24/05 ...75/14), прописано је да се против решења којим је повређено право запосленог или кад је запослени сазнао за повреду права, запослени, односно представник синдиката чији је запослени члан ако га запослени овласти, може да покрене спор пред надлежним судом, а ставом 2. истог члана рок за покретање спора јесте 60 дана од дана достављања решења, односно сазнања за повреду права.

Сагласно наведеном, поступак се у радном спору покреће тужбом, међутим, у овом спору подношење тужбе везано је за рок од 60 дана. Рок за подношење тужбе у радном спору је преклузивни рок материјалног права и његово пропуштање доводи до губитка права на судску заштиту, што има за последицу немогућност суда да о предмету таквог спора мериторно одлучује. О благовремености ове тужбе суд је дужан да води рачуна по службеној дужности. Његово рачунање зависи од тога да ли је право које се штити повређено одлуком или фактичком радњом. Ако је право повређено фактичком радњом, рок се рачуна од дана сазнања за повреду. То је дан када је запослени сазнао да му је неко право ускраћено, ограничено, сужено или на други начин нарушено. У овом случају, рок почиње тећи првог наредног дана од сазнања, а истиче протеком законом прописаног рока. Дан сазнања за повреду права везује се за пуну извесност о постојању повреде.

У конкретном случају, тужилац тужбом тражи да се утврди да је код туженог засновао радни однос на неодређено време 02.01.2015. године и да од тог датума стиче сва права из радног односа, а које право је повређено престанком рада код туженог 13.03.2015. године, када је тужилац сазнао за повреду права, па је наредног дана почео да тече рок од 60 дана за подношење тужбе. Како је тужба

поднета 22.10.2015. године, дакле по протеку преклузивног рока од 60 дана од дана сазнања за повреду права (тужени није донео никакав писани акт о раду или престанку рада тужиоца, већ му је директор туженог усмено саопштио 13.03.2015. године да више не долази на посао), то је по оцени Врховног касационог суда правилан закључак другостепеног суда да је тужилац пропустио законски рок у коме је поступак судске заштите могао да се покрене. Стога су неосновани ревизијски наводи којима се указује на погрешну примену материјалног права.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 414. став 1. у вези са чланом 420. став 6. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић